

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

Гуманітарний факультет

Кафедра загального мовознавства та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор - проректор із
науково-педагогічної роботи

_____ Б.О. Коробко

«___» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальна психологія»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **014 «Середня освіта»**

(шифр і назва спеціальності)

Полтава

2019 рік

Робоча програма «Загальна психологія» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта» Складена відповідно до освітньої програми спеціальності «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)», підготовки бакалавра.

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов Федоренко Ю.П.

Погоджено

Керівник групи забезпечення спеціальності _____ (О.Л. Балацька)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від «10» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов _____ (А.П.Болотнікова)

«10» вересня__ 2019 року

Схвалено навчально-методичною радою факультету

Протокол від « » вересня 2019 року № 2

Голова навчально-методичної ради факультету _____ (В.В.Чернишов)

« » _вересня_ 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	форма навчання заочна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта	вибіркова	
Загальна кількість годин – 90			
Модулів – 2	Спеціальність 014 «Середня освіта»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
		Семестр	
		4-й	
Індивідуальне завдання – не передбачено;	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	16 год.	- год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	
		- год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальна робота:	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання –

2. Мета навчальної дисципліни

1.1 Мета викладання навчальної дисципліни полягає у створенні умов для засвоєння студентами знань щодо соціально-психологічних феноменів, їх закономірностей та механізмів, для вироблення вмінь застосування знань в професійній діяльності, а також для формування готовності студентів самостійно пізнавати, аналізувати, шукати глибинні взаємозв'язки повсякденних життєвих явищ, розуміти себе і соціальний світ; підвищення психологічної культури студентської молоді, здатної до саморозвитку та самовдосконалення; сприяння у професійному становленні, а також самоактуалізації та самореалізації, що забезпечить мобільність на ринку праці.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Головною передумовою для вивчення дисципліни є оволодіння студентами базовими знаннями, що викладаються у закладах загальної середньої освіти. Сформовані раніше навички, здобуті знання та набуті комунікативні вміння.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: історичні передумови виникнення та перспективи розвитку соціальної психології; категорії та методи соціальної психології; основні теоретичні напрями у сучасній соціальній психології; різні підходи до проблем особистості та її соціалізації; засоби соціально-психологічного впливу в процесі спілкування; особливості міжособистісної та міжгрупової взаємодії в різних видах і формах суспільної діяльності; функціонування соціальних груп; структуру внутрішньогрупових і міжгрупових відносин.

вміти: осмислено використовувати термінологічний апарат; застосовувати в психолого-педагогічній діяльності методи соціальної психології; визначити психологічні параметри вивчення і оцінки сформованості активної життєвої позиції особистості, закріплювати її потребу в самоствердженні і самовираженні; використовувати прийоми комунікації для успішної взаємодії з людьми; враховувати специфіку проблем міжособистісної взаємодії у своїй практичній діяльності; організовувати міжособистісну взаємодію у малій групі; аналізувати соціально-психологічні явища у великих групах; аналізувати й прогнозувати навчальну діяльність учнів, а також професійну діяльність, застосовувати сучасні методи та освітні технології навчання; використовувати на практиці професійні знання й практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, педагогіки, вікової та педагогічної психології, методики навчання іноземних мов, оперувати науковою термінологією; використовувати на практиці професійні знання й практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, педагогіки, вікової та педагогічної психології, методики навчання іноземних мов, оперувати науковою термінологією; аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховної діяльності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Наприклад:

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
60-63	Е	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

екзамен;
 презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 звіти, реферати;
 виконання індивідуальних та групових завдань.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічний вступ до соціальної психології. Соціальна психологія особистості.

Тема 1. Предмет, значення та завдання соціальної психології. Основні напрямки сучасної соціальної психології. Методологічні основи та методи соціальної психології.

Характеристика різних трактувань предмета соціальної психології. Соціальна психологія як наука з „подвійним предметом”. Структура соціально-психологічних явищ. Місце соціальної психології в системі наукового знання. Практичне значення й задачі соціальної психології на сучасному етапі суспільного розвитку. Соціально-психологічні ідеї в працях античних мислителів і філософів нового часу. Виділення емпіричної соціальної психології та створення перших соціально-психологічних теорій (В. Вундт, Г. Тард, Г. Лебон, Мак-Дауголл). Перші експериментальні дослідження й оформлення соціальної психології в самостійну науку. Розвиток зарубіжної соціальної психології із другої половини ХХ сторіччя. Основні напрямки західної соціальної психології й їхні теоретичні основи. Європейська критика американської соціальної психології. Постмодерністські теорії. Поняття методології наукового дослідження, її багаторівневий характер. Характеристика деяких загальнонаукових принципів у їхньому переломленні до соціальної психології (системності, формалізації, математизації). Специфіка емпіричних даних у соціально-психологічному дослідженні. Характеристика двох типів соціально-психологічних досліджень - експериментального й кореляційного. Надійність соціально-психологічного дослідження і її основні характеристики. Репрезентативність соціально-психологічного

дослідження. Класифікація методів соціально-психологічного дослідження та їх суттєві особливості. Значення правильного співвідношення кількісного і якісного аналізів у соціально-психологічному дослідженні. Характеристика методів вивчення соціально-психологічної реальності - соціально-психологічного спостереження контент-аналізу методів опитування і експерименту. Методи активного соціально-психологічного навчання.

Практичне заняття № 1 Предмет, значення та завдання соціальної психології. Основні напрямки сучасної соціальної психології. Методологічні основи та методи соціальної психології.

Тема 2. Проблема особистості в соціальній психології. Соціально-психологічні властивості та типологія особистості.

Специфіка постановки проблеми особистості в соціальній психології на відміну від загальної психології й соціології. Поняття соціально-психологічних властивостей (якостей) особистості. Класифікація соціально-психологічних властивостей (якостей) особистості. Ціннісні орієнтації як головна соціально-психологічна характеристика особистості. Когнітивна складність і когнітивний стиль особистості. Поняття соціально-психологічної компетентності та соціально-психологічного потенціалу особистості. Поняття «соціально-історичного способу життя» як базове для розгляду соціально-психологічної типології особистості. Характеристика соціально-психологічних типів особистості у вітчизняній і закордонній психології. Соціально-психологічний тренінг як спосіб розвитку соціально-психологічних властивостей особистості.

Тема 3. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Проблема соціальної настанови.

Поняття соціалізації особистості в соціальній психології. Етапи й інститути соціалізації. Зміст процесу соціалізації. Фактори й механізми формування позитивної Я-концепції в процесі соціалізації. Концепції соціалізації в закордонній соціальній психології. Соціальна настанова як переломлення особистістю засвоєного в процесі соціалізації соціального досвіду. Значення загальнопсихологічних категорій «відношення» (В.Н. М'ясищев), «спрямованості» (Божович Л.І.), «особистісного смислу» (А.М. Леонтьєв), теорії настанови Д.Н. Узнадзе для соціальної психології. Багаторівневий характер настановчої регуляції психіки й соціальної поведінки. Диспозиція як фіксована соціальна орієнтація особистості щодо ситуацій, об'єктів і цінностей. Диспозиційна концепція регуляції соціальної поведінки особистості (В. Ядов). Традиції дослідження соціальних настанов у західній психології. Визначення аттитюда, характеристика його функцій і структури. Методи виміру аттитюдів. Перевірка зв'язку лабораторних досліджень аттитюдів з реальною поведінкою (експеримент Лап'єра). Закономірності формування й зміни соціальних настанов. Асимілятивна й контрастна зміна свідомості під впливом настанов. Механізми формування соціальних настанов. Проблема зміни соціальних настанов у дослідженнях закордонних соціальних психологів біхевіористської та когнітивістської орієнтації (Ховланд, Ньюком, Хайдер, Фестингер, Осгуд, Таненбаум). Дослідження закономірностей зміни соціальних настанов у школі К. Левіна. Механізм зміни соціальних настанов під впливом окремих учинків. Практичне значення проблеми зміни соціальних настанов.

Практичне заняття № 2 Предмет, значення та завдання соціальної психології. Основні напрямки сучасної соціальної психології. Методологічні основи та методи соціальної психології. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Проблема соціальної настанови.

Тема 4. Рольова поведінка особистості.

Соціальний статус особистості. Соціальна роль як шаблон, модель поведінки (Дж. Мід, Т. Ньюком). Нормативність рольової поведінки. Поняття «стилю виконання ролі». Співвідношення факторів мінливості й спадкоємності соціальної поведінки. Суперечливий характер співвідношення процесів соціалізації й індивідуалізації. Небезпека деіндивідуалізації особистості як наслідку надмірної адаптації до культури. Експерименти Зімбардо й Мілгрема. Провідне значення особистісного компонента в системі «роль - особистість». Соціальні очікування і їхній вплив на особистість. Закордонні дослідження експектацій (Розенталь і Джекобсон; Брофі й Гуд). Теоретичний аналіз і пояснення суперечливих даних, що належать до «ефекту Пігмаліона» (Харгрівс).

Практичне заняття № 3 Рольова поведінка особистості.

Тема 5. Проблема соціальної ідентичності особистості.

Я-концепція особистості як єдність соціальної та персоціальної ідентичностей. Специфіка розуміння „Я” в соціальній психології. Проблематика стабільності та мінливості „Я”. Проблематика „Я” згідно з підходами постмодернізму у соціальній психології (соціальний конструкціонізм К. Гергена, європейські теорії Г. Теджфела та Дж. Тернера, Р. Харре). Структурні компоненти Я-концепції. Тенденція до розгляду традиційного „Я” як процесу та результату самоповідомлення (Я-нарратива) у гратах соціальних взаємовідносин (К. Герген, Р. Харре). Проблема „множинної ідентичності. Концепція можливої соціальної ідентичності ” М. Синнірелли. Поняття диференційованості ідентичності. Криза ідентичності та цінностей в умовах соціальних змін.

Практичне заняття № 4 Проблема соціальної ідентичності особистості.

Змістовий модуль II. Соціально-психологічні закономірності спілкування. Соціальна психологія груп.

Тема 6. Спілкування як соціально-психологічна проблема.

Спілкування як логічний центр сучасної психології. Дослідження спілкування в різних системах наукового знання. Специфіка соціально-психологічного підходу до спілкування. Проблема співвідношення спілкування й діяльності і її дискусійний характер. Функції спілкування. Структура процесу спілкування. Єдність комунікативного, інтерактивного й перцептивного компонентів спілкування. Аналіз комунікативного процесу та його компонентів. Комунікативні бар'єри в спілкуванні як механізм контр сугестії. Запобігання й заперечення авторитету як захист від джерела комунікативного впливу; нерозуміння як захист від змісту повідомлення. Характеристика різних рівнів нерозуміння. Зовнішні й внутрішні бар'єри комунікації. Ефективність комунікації як наслідок спільних зусиль учасників процесу. Характеристика шляхів і конкретних прийомів подолання комунікативних бар'єрів. Проблема взаємодії людей у соціальній психології. Види інтеракцій. Інтерпретація експериментальних ситуацій «торгу» у біхевіористськи орієнтованій соціальній психології. Теорія «діадичної взаємодії» Тібо і Келлі. Використання Тібо і Келлі математичного апарата теорії ігор для аналізу стратегії партнерів («дилема в'язня»). Теорія «соціального обміну» Хоманса. Проблема інтеракцій у «символічному інтеракціонізмі». Транзактний аналіз спілкування (Перлз, Берн). Класифікація й характеристика соціальних ситуацій взаємодії. Стиль спілкування як основа побудови й розуміння соціальних ситуацій. Соціально-психологічні закономірності поведінки, „що допомагає”. Ситуативні, особистісні й гендерні детермінанти альтруїзму. Поняття «соціальна перцепція». Взаємне сприйняття й пізнання партнерів по спілкуванню як основа встановлення взаєморозуміння. Типові схеми формування першого враження про іншу людину й ознаки їх включення. Стереотипізація як механізм соціальної перцепції. Помилки

й ефекти соціальної перцепції. Механізми міжособистісного сприйняття (ідентифікація, соціально-психологічна рефлексія, емпатія). Явище «каузальної атрибуції» як інтерпретації причин поведінки іншої людини. Структура атрибутивного процесу. Види й форми атрибуції. Теоретичні моделі каузальної атрибуції в західній соціальній психології (Хайдер, Джоунс і Девіс, Келлі). Класифікація й аналіз помилок каузальної атрибуції. Явище міжособистісної атракції як емоційного аспекту міжособистісного сприйняття. Основні напрямки в дослідженні атракції в соціальній психології. Симпатія, дружба, кохання як різні рівні (форми) атракції. Психологічні закономірності виникнення симпатії.

Практичне заняття № 5. Спілкування як соціально-психологічна проблема.

Тема 7. Проблема групи в соціальній психології.

Поняття соціальної групи. Класифікація соціальних груп. Поняття малої групи. Класифікація й істотні ознаки малих груп. Традиції в соціологічному й соціально-психологічному дослідженні малих груп західними й радянськими психологами. Соціометричний (Морено) і соціологічний (Мейо) напрямки; школа «групової динаміки» К. Левіна; психоаналітичний напрямок (теорії груп Бенніса, Шепарда, Шутца); інтеракціоністський напрямок; школа В.А. Петровського (стратометрична теорія групової активності). Розвиток малої групи. Механізми групостворювання й групової динаміки. Розвиток групи за моделю Стенфорда, Роарка. Дослідження закономірностей формування групи високого рівня розвитку (колективу) у радянській соціальній психології. Феномен групового тиску на особистість. Визначення понять конформізму, конформності й конформної поведінки. Експерименти Аша, Креча, Крачфілда, Шерифа по вивченню групового тиску на особистість. Аналіз причин виникнення феномена. Недостатність його негативної оцінки. Трагування конформізму в школі А. В. Петровського. Соціально-психологічний аналіз впливу групової меншості на особистість. Феномен групової згуртованості й багатозначність його трактування в соціальній психології. Згуртованість як міжособистісна атракція й результат частоти взаємодії членів групи (Морено; Лотт; Н'юком і ін.). Згуртованість як результат мотивації групового членства (Картрайт). Згуртованість як ціннісно-орієнтаційна єдність групи (А.В. Петровський і його співробітники). Співвідношення ступеня згуртованості групи й продуктивності її діяльності. Феномен «огруплення мислення» та його оцінка. Прийняття групового рішення як системна характеристика малої групи. Фактори, що впливають на механізми формування групової дискусії в прийнятті групової думки й на процес ухвалення рішення групою. Роль групової дискусії в ухваленні групового рішення (К. Левін). Феномен соціальної фацілітації й характеристика ефектів присутності інших в індивідуальній діяльності. Співвідношення якості групового й індивідуального рішення. Явище поляризації групи. Феномен зсуву ризику і його роль у поясненні природи групового рішення. Класифікація великих соціальних груп. Структура явищ суспільної (колективної) психології. Тісний зв'язок соціальної психології й соціології в дослідженні суспільної думки й суспільного настрою як найважливіших характеристик масових соціальних процесів і рухів. Соціально-психологічні особливості юрби. Класифікація видів юрби. Процес формування юрби. Психологічні механізми виникнення юрби. Можливість свідомого контролю її поведінки. Психоаналітичне трактування психології мас (З. Фрейд). Паніка як соціально-психологічний феномен. Фактори, що сприяють виникненню й розвитку паніки. Процес наростання панічного стану групи. Можливість свідомого запобігання паніки. Коротка характеристика етнічних груп. Поняття архетипності й ментальності етнічної групи. Неофрейдистські концепції культур-антропології (М. Мід, А. Кардінер). Поняття «базової особистості».

Практичне заняття № 6. Проблема групи в соціальній психології.

Тема 8. Соціальна психологія і соціальна практика.

Вимоги до особистості соціального працівника як суб'єкта психокорекційної діяльності. Форми й методи підготовки фахівців, які володіють психологічними технологіями в соціальній роботі. Психологічне консультування. Консультування ворожо налаштованих і агресивних клієнтів. Консультування маніпулятивних клієнтів. Психодіагностика в соціальній роботі. Організація групової роботи. Особливості і форми організації групової роботи. Поняття про психологічний захист особистості. Класифікація механізмів психологічного захисту особистості. Сучасні проблеми і тенденції соціальної роботи. Визначення поняття «профілактика», «попередження», «пропаганда», «агітація», «соціальна реклама». Формування громадської думки стосовно пріоритету здорового способу життя. Просвітницька цільова робота з профілактики паління, вживання алкоголю та наркотиків. Особливості профілактичної роботи з підлітками. Соціально-психологічна служба в системі соціальної роботи. Структура соціально-психологічної служби.

Практичне заняття № 7. Соціальна психологія та соціальна практика.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Методологічний вступ до соціальної психології. Соціальна психологія особистості.												
Тема 1. Предмет, значення та завдання соціальної психології. Основні напрямки сучасної соціальної психології. Методологічні основи та методи соціальної психології.	10	2	2			6						
Тема 2. Проблема особистості в соціальній психології. Соціально-психологічні властивості та типологія особистості.	8	2				6						
Тема 3. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Проблема соціальної настанови.	10	2	2			6						
Тема 4. Рольова поведінка особистості.	10	2	2			6						

Тема 5. Проблема соціальної ідентичності особистості.	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	48	10	8			30						
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні закономірності спілкування. Соціальна психологія груп.												
Тема 6. Спілкування як соціально-психологічна проблема	14	2	2			10						
Тема 7. Проблема групи в соціальної психології.	14	2	2			10						
Тема 8. Соціальна психологія і соціальна практика.	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 2	42	6	6			30						
Усього годин	90	16	14			60						

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Семінарські заняття не передбачені		

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Предмет, значення та завдання соціальної психології. Основні напрямки сучасної соціальної психології. Методологічні основи та методи соціальної психології.	2	
2	Предмет, значення та завдання соціальної психології. Основні напрямки сучасної соціальної психології. Методологічні основи та методи соціальної психології. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Проблема соціальної настанови.	2	

3	Рольова поведінка особистості.	2	
4	Проблема соціальної ідентичності особистості.	2	
5	Спілкування як соціально-психологічна проблема.	2	
6	Проблема групи в соціальної психології.	2	
7	Соціальна психологія та соціальна практика.	2	
	Разом	14	

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*		

11. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, скласти конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання навчального матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Основні напрямки сучасної західної соціальної психології. Порівняльний аналіз американських та європейських підходів.	4	
2	Характеристика деяких загальнонаукових методологічних принципів у їхньому переломленні до соціальної психології.	4	

3	Ціннісні орієнтації особистості. Когнітивна складність та когнітивний стиль особистості	4	
4	Значення загальнопсихологічних категорій відношення, спрямованості, особистісного смислу, теорії настанови Д. Узнадзе для соціальної психології. Зміна соціальних настанов згідно біхевіористських досліджень.	4	
5	Аналіз суперечливих даних, що належать до «ефекту Пігмаліона».	4	
6	Аналіз структурних компонентів Я-концепції, Криза ідентичності та цінностей в умовах соціальних змін.	4	
7	Проблема співвідношення спілкування й діяльності.	4	
8	Засоби подолання логічного бар'єру непорозуміння. Зовнішні й внутрішні бар'єри комунікації.	4	
9	Проблема інтеракцій у символічному інтеракціонізмі. Детермінанти альтруїстичної поведінки.	4	
10	Значення механізму категоризації у соціальній перцепції. Структура атрибутивного процесу.	4	
11	Дослідження закономірностей формування груп високого рівня розвитку у радянській соціальній психології.	4	
12	Феномен соціальної фацилітації й характеристика ефектів присутності інших в індивідуальній діяльності. Явище поляризації групи.	4	
13	Структура явищ суспільної (колективної) психології. Характеристики масових соціальних процесів і рухів.	6	
14	Значення знань закономірностей соціально-психологічних явищ у практиці забезпечення здоров'я і психологічного благополуччя сім'ї.	6	
	Разом	60	

12. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

13. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при проведенні практичних занять.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

14. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому

практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

а) для екзамену:

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота								Індивідуальні завдання	Семестровий екзамен	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	7	5	8	5	5	5	10	0	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

- при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності);
- при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист лабораторних робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 (70-100) балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів у випадку екзамену та 35 балів у випадку дифзаліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен (диференційований залік). Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському національному технічному університеті імені Юрія Кондратюка»

16. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи.
2. Опорний конспект.

17. Рекомендована література

Базова

Базова

1. Андреева Г. М. Социальная психология: Учебник для высших учебных заведений / Г. М. Андреева. – М.: Аспект Пресс, 2003. – 364 с.
2. Бэрн Р. Социальная психология: ключевые идеи / Р.Бэрн, Д.Бирн, Б.Джонсон [пер. с англ.]. – 4-е изд. – СПб.: Питер, 2003. – 512 с.
3. Корнев М.Н. Соціальна психологія / М.Н.Корнев, А.Б.Коваленко. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.
4. Майерс Д. Социальная психология / Д. Майерс [пер. с англ.]. – СПб.: Питер, 1996. – 684 с.
5. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Навч. посібник / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
6. Пайнс Эяла, Маслэч Кристина. Практикум по социальной психологии. – СПб.: Изд-во «Питер», 2000, – 528с.
7. Парыгин Б.Д. Социальная психология. Учеб. пособие / Б.Д. Парыгин. – СПб.: ГУП, 2003. – 616 с.

8. Практикум по социальной психологии. Учебное пособие / [под. ред. И.С.Клециной]. – СПб.: Питер, 2008. – 256 с.
9. Социальная психология: словарь-справочник/ [под. ред.В.Крысько]. – СПб.: Питер, 2008. – 752 с.
10. Социальная психология в трудах отечественной психологии / [Сост. А.Л. Свенцицкий] – СПб.: Питер, 2000. – 512 с.
11. Социальная психология: Хрестоматия / [Сост.: Е. П. Белинская, О. А. Тихомандрицкая]. – М.: Аспект Пресс, 1999. – 475 с.
12. Шибутани Т. Социальная психология / Т.Шибутани [пер. с англ. Ольшанского В.Б.]. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1998. – 544 с.

Допоміжна

1. Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы. – М., 1990.
2. Агеев В.С. Психология межгрупповых отношений. – М., 1983.
3. Агеев В.С. Стереотипизация как механизм социального восприятия// Общение и оптимизация совместной деятельности/ Под ред. Г.М. Андреевой и Я. Яноушека. – М., 1987.
4. Алексеева В.Г. Ценностные ориентации как фактор жизнедеятельности и развития личности/ Психологический журнал, т. 5, № 5. – 1984.
5. Андреева Г.М. Место межличностного восприятия в системе перцептивных процессов и особенности его содержания// Межличностное восприятие в группе/ Под ред. Г.М. Андреевой, А.И. Донцова. – М., 1981.
6. Андреева Г.М. Процессы каузальной атрибуции в межличностном восприятии./ Вопросы психологии, 1979, № 6.
7. Аргайл М. Основные характеристики ситуаций// Психология социальных ситуаций: Хрестоматия, - СПб.: Питер, 2001.
8. Аргайл М. и др. Правила межличностного взаимодействия// Межличностное общение: Хрестоматия. – СПб., 2001.
9. Аронсон Э. и др. Социальная психология: Психологические законы поведения человека в социуме. – 2002.
10. Аронсон Э. Общественное животное. Введение в социальную психологию. – М., 1999.
11. Арутюнян М.Ю., Петровская Л.А. Обратная связь в системе восприятия человека человеком// Психология межличностного познания. – М., 1981.
12. Асмолов А.Г. Психология личности. – М., 2001.
13. Барский Ф.И., Кутузова Д.А. Представления об идентичности в рамках нарративного похода // Мир психологи. – 2004. - № 2.
14. Барр В. Социальный конструкционизм и психология. // Постнеклассическая психология. – 2004. - № 1.
15. Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности. – М., 1995.
16. Берн Э. Игры, в которые играют люди. (Психология человеческих взаимоотношений). Люди, которые играют в игры (Психология человеческой судьбы). – М., 1988.
17. Бернс Р. Развитие Я – концепции и воспитание. М., 1986.
18. Білявський І.Г. Соціальна перцепція: Навчальний посібник до спецкурсу. – Одеса: „Астропринт”, 2000.
19. Бодалёв А.А. Восприятие и понимание человека человеком. – М., 1982.
20. Бодалёв А.А. Личность и общение. – М., 1983.
21. Бурлачук Л.Ф., Коржова Е.Ю. Психология жизненных ситуаций. – М., 1998.
22. Берон Р. Социальная психология: Ключевые идеи. – СПб., 2003.
23. Герген К. Дж. Социальная психология как история // Социальная психология: Хрестоматия. – М., 1999.
24. Герген К. Дж. Сотовый телефон и отсутствующее присутствие. // Постнеклассическая психология. – 2005. - № 1 (2).
25. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. – М., 1998.

26. Горелов И.Н. Невербальные компоненты коммуникации. – М., 1980.
27. Гришина Н.В. Психология социальных ситуаций// Вопросы психологии. 1997. - №1.
28. Гришина Н.В. Я и другие: общение в трудовом коллективе. – Л., 1990.
29. Гришина Н.В. Психология конфликта. – Спб., 2003.
30. Дак С. Начало, развитие и сохранение межличностных отношений// Межличностное общение: Хрестоматия. – Спб., 2001.
31. Данилин К.Е. Восприятие межличностных предпочтений в малой группе// Общение и оптимизация совместной деятельности. – М., 1987.
32. Джеймс М., Джонгвард Д. Рождённые выигрывать. – М., 1993.
33. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология. – Спб., 2001.
34. Донцов А.И. и др. Практическая социальная психология как область профессиональной деятельности// Введение в практическую социальную психологию. – М., 1996.
35. Доценко Л.Е. Психология манипуляции. – М., 1997.
36. Емельянов Ю.Н. Обучение паритетному диалогу. – Л., 1991.
37. Емельянов Ю.Н. Активное социально-психологическое обучение. – Л., 1985.
38. Зимбардо Ф, Ляйппе М. Социальное влияние. _ Спб., 2000.
39. Крыжановская Ю.С., Третьяков В.П. Грамматика общения. – Л., 1990.
40. Лебон Г. Психология народов и масс. – Спб., 1995.
41. Леонтьев А.А. Общение и деятельность общения// Межличностное общение: Хрестоматия. – Спб., 2001.
42. Ломов Б.Ф. Познание и общение. – М., 1988.
43. Ломов Б.Ф. Психологические исследования общения. – М., 1985.
44. Магнуссон Д. Требуется психология ситуаций// Психология социальных ситуаций: Хрестоматия. – Спб., 2001.
45. Межличностное восприятие в группе./ Под ред. Г.М. Андреевой и А.И. Донцова. – М, 1981.
46. Методы исследования межличностного восприятия в группе. – М., 1984.
47. Методы социальной психологии/ Под ред. Е.С. Кузьмина, ВЕ. Семёнова. – Л., 1977.
48. Милгрэм С. Эксперимент в социальной психологии. – Спб., 2000.
49. Обозов Н.Н. Психология межличностных отношений. – К., 1986.
50. Общение и оптимизация совместной деятельности/ Под ред. Г.М. Андреевой и Л. Яноушека. – М., 1987.
51. Общение как фактор развития личности/ Под ред. Е.Г. Злобиной. – К., 1982.
52. Ойстер К. Социальная психология групп. – СПб., 2004.
53. Ольшанский Д.В. Психология масс. – СПб., 2001.
54. Павленко В.Н. Представления о соотношении социальной и личностной идентичности в современной западной психологии. // Вопросы психологии. – 2000. - № 1.
55. Пайнс Э., Маслач К. Практикум по социальной психологии. – Спб., 2000.
56. Парыгин Б.Д. Социальная психология. – Спб., 1999.
57. Пиз А. Язык телодвижений. – М., 1999.
58. Петровская Л.А. Теоретические и методические проблемы социально-психологического тренинга. – М., 1982.
59. Петровская Л.А. Компетентность в общении. Социально-психологический тренинг. – М., 1989.
60. Познание и общение в психологии/ Под ред. Б.Ф. Ломова. – М., 1981.
61. Проблема общения в психологии/ Под ред. Б.Ф. Ломова. – М., 1981.
62. Психология межличностного познания/ Под ред. А.А. Бодалёва. – М., 1981.
63. Психологическая теория коллектива/ Под ред. В.А. Петровского. – М., 1979.
64. Реан А.А., Коломинский Я.Л. Социальная педагогическая психология. – Спб., 1999.
65. Рошин С.К. Психология толпы: анализ прошлых исследований и проблемы сегодняшнего дня // Психологический журнал. – 1990. - №5.
66. Свенцицкий А.Л. Социальная психология управления. – Л., 1980.

67. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию// Психологические проблемы самореализации личности. – Спб., 1997.
68. Современная зарубежная социальная психология. Тексты/ Под ред. Г.М. Андреевой и др. – М.,1984.
69. Социальная психология/ Под ред. А.Н. Сухова, А.А. Деркача. – М, 2003.
70. Социальная психология личности/ Отв. Ред. М.И. Бобнева, Е.В. Шорохова. – М., 1979.
71. Тейлор Ш. и др. Социальная психология. – Спб., 2004.
72. Уоллен Д.Л. Развитие эффективной межличностной коммуникации// Межличностное общение. Хрестоматия. – Спб., 2001.
73. Фестингер Л. Теория когнитивного диссонанса. – Спб., 1999.
74. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М., 1990.
75. Фрейд З. Массовая психология и анализ человеческого «Я» // Избранное.- М., 1990. – Кн. 1.
76. Фромм Э. Иметь или быть? М. – 1990.
77. Фромм Э. Здоровое общество// Фромм Э. Мужчина и женщина. – М., 1998.
78. Фромм Э. Человеческая ситуация. – М., 1994.
79. Харре Р., Брокмейстер Й. Нарратив: проблемы и общения одной альтернативной парадигмы// Вопросы философии. – 2000. - № 3.
80. Чалдини Р. Психология влияния. – Спб., 1999.
81. Шостром Э. Анти-Карнеги, или Человек-манипулятор. – М., 1994.
82. Ядов В.А. О диспозиционной регуляции социального поведения личности// Методологические проблемы социальной психологии/ Под ред. Е.В. Шороховой. – М., 1975.
83. Якимова Е.В. Социальное конструирование реальности: социально-психологические подходы. – М., 1999.

18. Інформаційні ресурси

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна психологія» для студентів денної та заочної форм навчання. Полтава, 2019 року. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).